

*Chwałą Bożą jest rzecz ukryć,
a chwałą królów rzecz zbadać.*

Prz 25,2

Podsumowanie

HRB1

Co i dlaczego robiliśmy w trakcie kursu HRB1

Co i dlaczego robiliśmy?

Takie były moje cele:

- zaznajomić was i oswoić ze specyficzną rzeczywistością tekstu biblijnego;
- dać okazję „otarcia się” o analizę kompozycji tekstu w oparciu o założenia HRB i wskazówki PS-T;
- zapoznać z techniką posługiwania się określonymi strukturami w celu lepszego zrozumienia wymowy tekstu (intencji autora);
- zachęcić do czytania i rozumienia ksiąg biblijnych w całości, jako spójnych i celowych wypowiedzi ich autorów;
- wzmocnić waszą pozycję jako odbiorców różnych propozycji struktur podawanych przez autorów komentarzy i wykładowców.

Co i dlaczego robiliśmy?

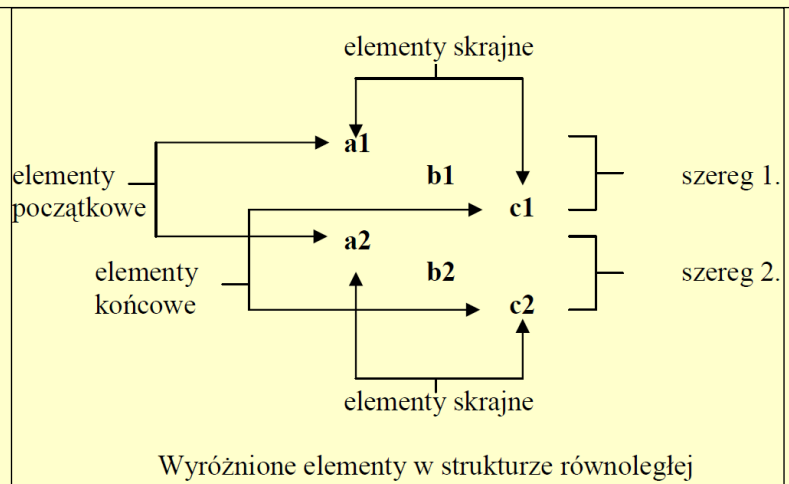
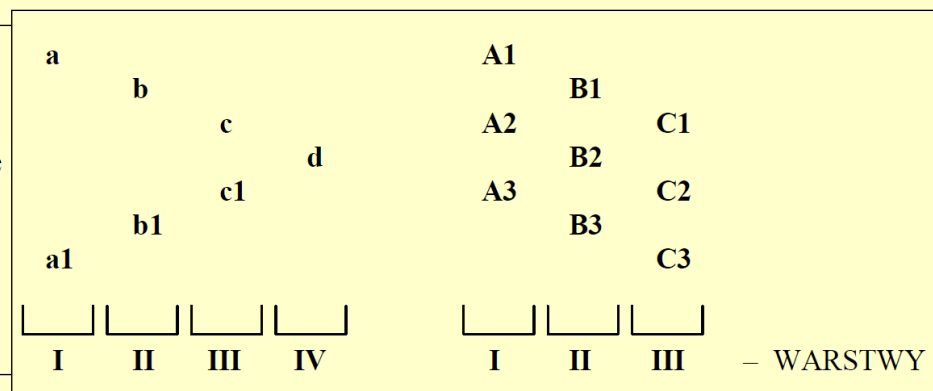
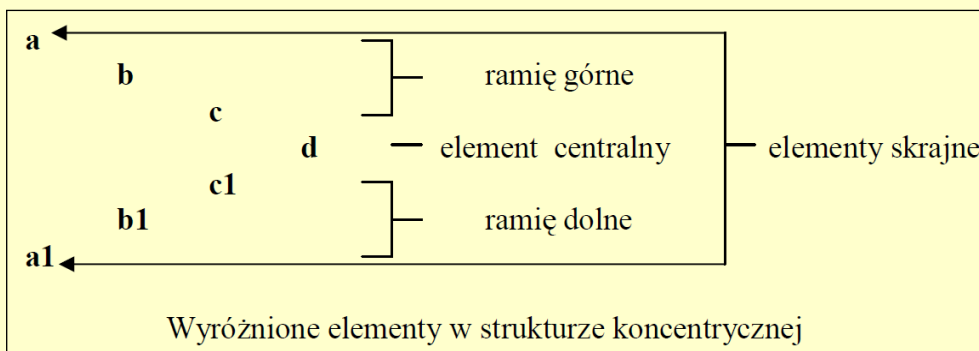
- poznaliśmy struktury bazowe oraz reguły jak je czytać

Struktura koncentryczna	Struktura równoległa	Struktura równoległa rozdzielona
<p>A B C B1 A1</p> <p>lub</p> <p>A B C C1 B1 A1</p>	<p>A1 B1 C1</p> <p>A2 B2 C2</p>	<p>A1 B1 C1</p> <hr/> <p>fragment rozdzielający o dowolnej własnej strukturze wewnętrznej</p> <hr/> <p>A2 B2 C2</p>

Co i dlaczego robiliśmy?

- wprowadziliśmy oznaczenia i nomenklaturę, którymi posługiwaliśmy się i które będą nam użyteczne w dalszych zajęciach i rozwijaniu naszego tematu

KSIĘGA:
SEKCJA A
 /SEKWENCJA A
 /{PODSEKWENCJA A}
 /FRAGMENT A
 /{ELEMENT A}
 /A / a / a / aa / aa / ...

B a a1 (4) Jezus zaś, wiedząc w
 Kogo szukacie?
b1 (5a) Odpowiedzieli mu
c1 (5b) Rzekał do nich
b a (5c) A s
b (6a)
a1 (6b) cofr
a1 a2 (7a) Gdy ich znowu zapy
b2 (7b) A oni odpowiedzie
c2 (8a) Odpowiedzia

Co i dlaczego robiliśmy?

- zapoznaliśmy się z ideą podejścia semantyczno-tematycznego, które jest subpodejściem w ramach HRB

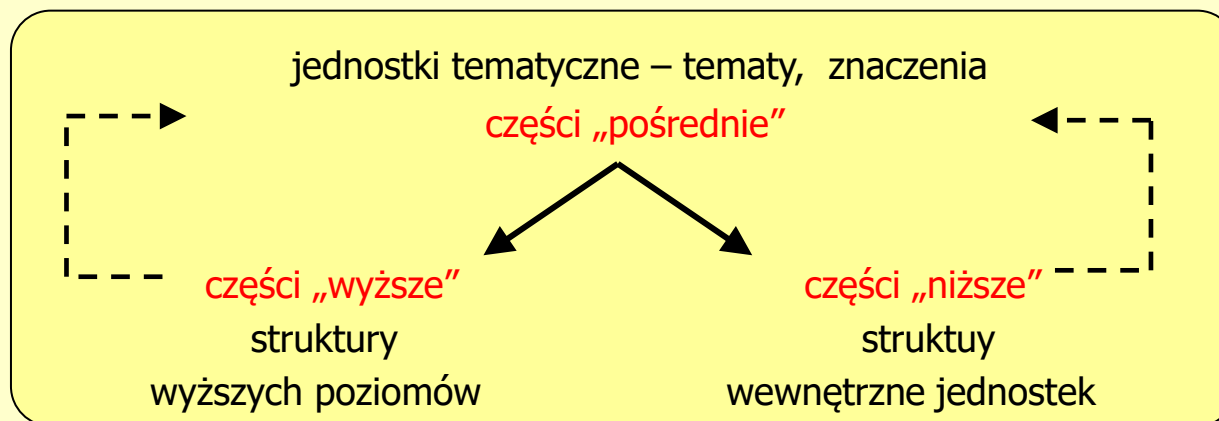
Przypomnijmy:

- PS-T – to podejście ukierunkowane na odkrycie struktury dowolnej księgi Biblii, w celu określenia jej głównego przesłania.
- PS-T przyjmuje, że podstawową przesłanką do podziału tekstu i kojarzenia jego części jako elementów paralelnych są **znaczenia**. Powtórzenia powierzchniowe, (np. słowne, sytuacyjne) mają wartość względną; mogą wskazywać strukturę, ale nie muszą. **Priorytet ma zbieżność znaczeń**.
- Kompletna i pozytywnie zakończona analiza oparta na PS-T musi spełnić trzy warunki:
  - analiza struktury musi być przeprowadzona na całym tekście;
  - całość struktury musi cechować harmonia kompozycji na każdym poziomie jej hierarchicznego uporządkowania (ma oparcie w strukturach bazowych);
  - rozwiązanie posiada czytelny plan semantyczno-retoryczny.

Co i dlaczego robiliśmy?

- przeszliśmy cały szereg tekstów i przeanalizowaliśmy ich struktury na poziomie mikro
  - w odniesieniu do przeanalizowanych fragmentów można stwierdzić, że zaczęliśmy naszą pracę zarówno od końca jak i od początku;
  - przypomnijmy wpierw ogólny schemat analizy struktury w PS-T

- od końca, gdyż analiza fragmentów możliwa jest dopiero po rozpoznaniu ich granic w większej objętości tekstu, a tym się teraz nie zajmowaliśmy; z punktu widzenia PS-T nie postąpiliśmy zgodnie ze sztuką ;-)
- zaczęliśmy od początku, gdyż zwykle dla różnych czytelników i badaczy Biblii struktury dostrzegane i badane są w większości właśnie na takim poziomie.

Kilka praktycznych uwag do samodzielnej pracy z tekstem

Co jest potrzebne do opanowania HRB jako narzędzia analizy?

- Biblia musi być dla ciebie dominującą wartością jako źródło inspiracji duchowej i intelektualnej;
- intensywność i wola walki z tekstem – przyzwoite wyniki pojawiają się w wyniku zmagania się z tekstem, a później z własnymi pomysłami, które prawie nigdy za pierwszym razem nie trafiają dokładnie w sedno;
- systematyczność – stale musimy wystawić się na działanie tekstów; nie da się osiągnąć wyników podchodząc do tematu sporadycznie;
- wytrwałość – potrzebny jest czas, sporo czasu (nigdzie się nie śpieszymy);
- zrzuć presję: przecież inne teksty też czekają!

Dobrze zapoznaj się z tekstem badanym

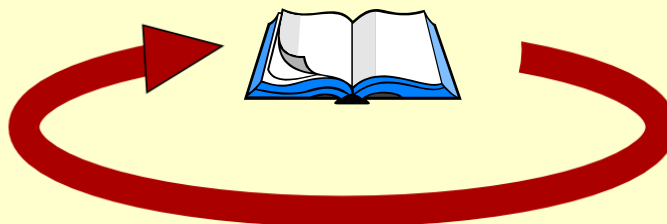

Podstawową kwestią jest jak najlepsze opanowanie danego tekstu.

Faza początkowa to wchodzenie w świat danej książki, nabranie orientacji w jej zagadnieniach, klimacie, problemach oraz ogólnym układzie tekstu.

Przede wszystkim staramy się w początkowym czytaniu tekstu wydobyć informację o relacji autor – odbiorcy (bądź autor – kwestia), ich sytuacji i motywacjach, o przyczynach zaistnienia tekstu.

Czytanie całości książki powinno być wielokrotne. Do czytania całości należy powracać co jakiś czas w trakcie pracy.

Badaj przede wszystkim sygnały z interesującego cię tekstu

HRB wraz z PS-T jeszcze bardziej podkreślają konieczność pracy w oparciu o siły zawarte w danej księdze. Właśnie dlatego, że spodziewamy się jej całościowej kompozycji, a najprawdopodobniej nie znamy całościowej kompozycji tekstów, po które chcemy sięgnąć. Zatem, zgodnie z tym, jak jest tworzone znaczenie w tekstach biblijnych (przez treść własną, relacje i pozycję w strukturze), nie mając przepracowanych tekstów referencyjnych nie możemy nimi ingerować w tekst badany.

Analiza porównawcza powinna pojawić się dopiero po rozpoznaniu znaczeń określonych tekstów w księdze badanej oraz w księgach, do których chcemy się odnieść. Nie wcześniej.

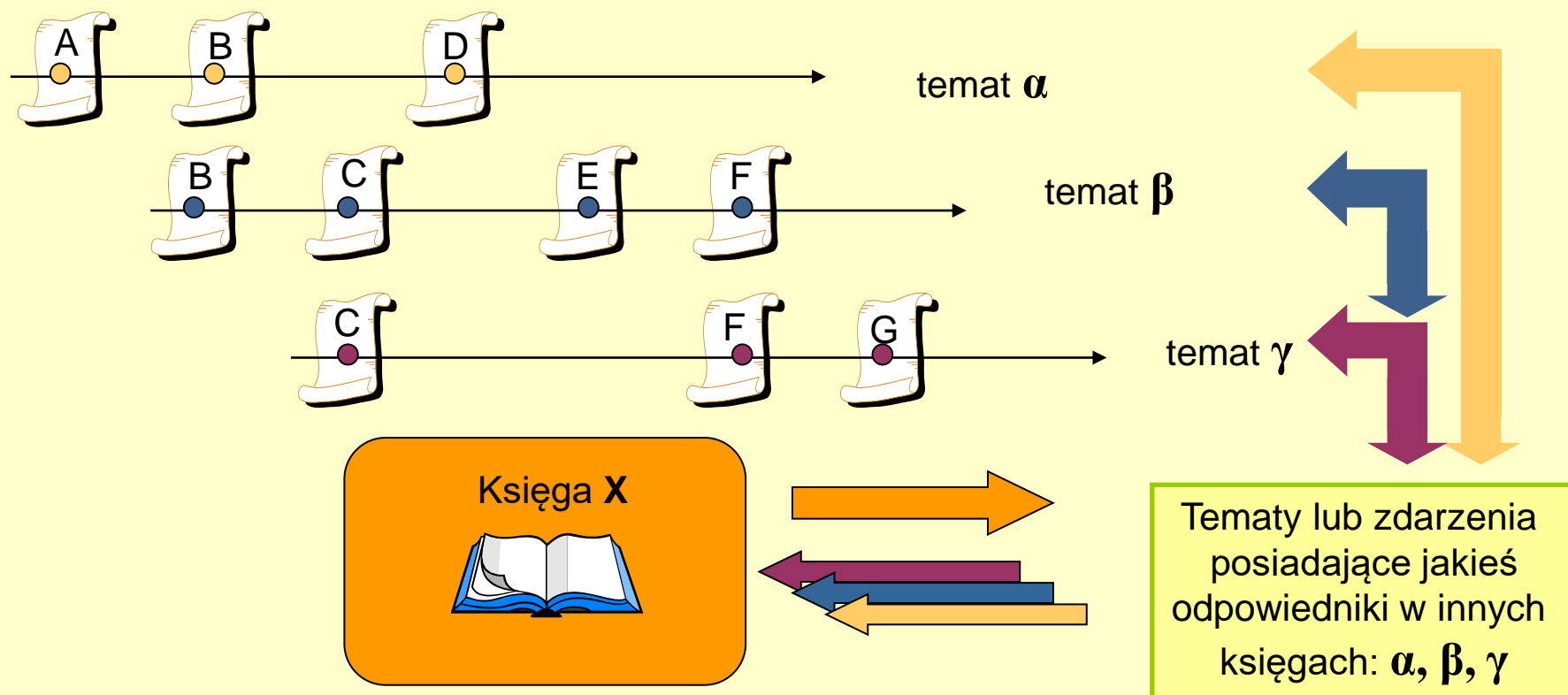
Nie wczytuj przedwcześnie tekstów paralelnych

Podstawową kwestią jest jak najlepsze opanowanie **danego** tekstu.

Zwykle działamy według poniższego schematu: już na początku wykonujemy sprawdzenie tekstów „paralelnych” w innych księgach.

Księgi Biblii

Nie wczytuj przedwcześnie tekstów paralelnych

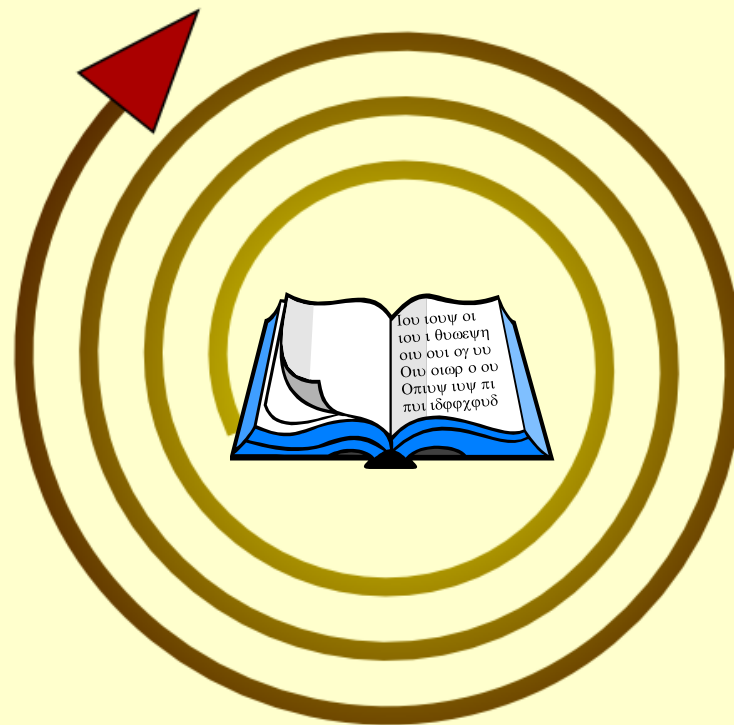
Taki sposób działania nie jest zgodny z ideą HRB, gdyż **przedwcześnie wprowadza domniemane znaczenia** z obcych kompozycji, które zwykle nie zostały wcześniej rozpoznane.

Jeśli chcemy wykonać analizę zgodnie z HRB i PS-T to na pewien czas zapominamy o innych księgach, chyba że nasza księga w sposób stosunkowo oczywisty odwołuje się do innego tekstu (np. przez argument w postaci cytatu, przywołanie zdarzenia, parafrazę, aluzję).

W swojej pracy pamiętaj, że jesteś w drodze

Znaczenie tekstu/fragmentu w początkowych fazach analizy jest jedynie pewnym szkicem, który nie tylko może, ale raczej na pewno będzie się rozwijał stosownie do coraz bardziej precyzyjnego umieszczenia fragmentu w sieci relacji z innymi fragmentami, zwłaszcza z tymi, które wchodzi z nim w dialog jako paralelne w strukturze, a także stosownie do coraz lepszego zrozumienia jego pozycji w konstrukcji całości tekstu.

W swojej pracy pamiętaj, że jesteś w drodze

Dlatego nie przywiązuj się do pierwszych rozwiązań, ani do rozwiązań kolejnych. Co jakiś czas zerknij na nie wszystkie krytycznie. I jeśli przestaje coś być tak czytelne jak kiedyś było, to popraw to. Nie wahaj się.

W tej pracy nie liczy się nic innego jak uczciwe i rzetelne poszukiwanie prawdy tekstu i zrozumienie go. Każda poprawka, która przynosi ulgę i poszerza harmonię to znak, że Pan czuwa nad tobą i prowadzi cię w poznaniu.

Nie uduchowiaj swojej pracy przesadnie. Gdyby Bogu zależało na przedstawieniu swojej prawdy człowiekowi jak najszybciej, uczyniłby to już dawno. Tymczasem wygląda na to, że właśnie wysiłek i pragnienie poszukiwania prawdy jest cennym i koniecznym procesem w naszym duchowym rozwoju. Ten **proces pozwala nam dojrzewać do prawdy**.

Z drugiej strony, i tak oglądamy sprawy jak w zwierciadle, nieostro ;-)

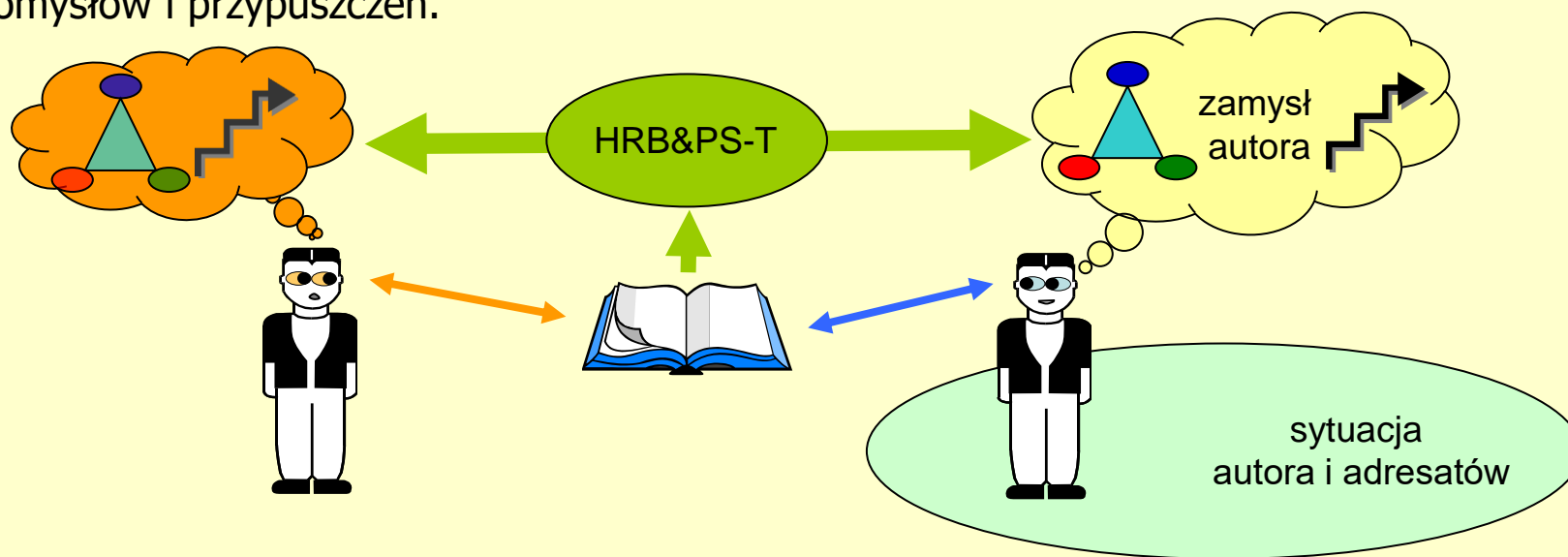

Wartość HRB z PS-T

Od dawna było przekonaniem, że celem egzegezy jest dotarcie do zamysłu autora dzieła. Jednak coraz bardziej uświadamianym problemem był fakt, że w zdecydowanej większości przypadków do dyspozycji mamy jedynie tekst. Reszta to jakaś chmura domysłów i przypuszczeń.

Same teksty zwykle nie dają wyczerpujących odpowiedzi na to, co autor miał na myśli i do jakiej konkretnie sytuacji się odnosi. Pewne dane odnajdujemy, ale niejednokrotnie sporą część jesteśmy sobie zmuszeni dopowiadać.

HRB i wskazówki PS-T zmieniają tę sytuację.

Pytanie brzmi: **dlaczego warto zainwestować w HRB w połączeniu z PS-T**

- Potwierdzona efektywność (przynajmniej w mojej opinii :-)
- Przesłanki formalne
  - tekst bez warunków wstępnych, ale z zachowaniem wrażliwości i otwartości na wiedzę o kulturze, formach przekazu, języku tekstu biblijnego itp.
  - uwzględnienie przesłanek hermeneutycznych, lingwistyki tekstu oraz retoryki
  - zasada równowagi - wyróżnik kompletności i harmonii

Dlaczego ... c.d.

- Przesłanka teologiczna i teleologiczna (jak sięgnąć po przesłanie Biblii?, czy jest ono jedynie dla specjalistów?)
- Przesłanka eklezjologiczna (jest możliwy współudział zwykłych wierzących i fachowców)
- Przesłanka pedagogiczna (takiego sposobu obcowania z tekstem można się uczyć i można go uczyć)
- (Ponadto) otrzymane rozwiązania mogą być cennymi uzupełniającymi wskazówkami dla krytyki tekstu oraz autorów przekładu

I to już koniec tego semestru ...

**Czas na waszą
ocenę naszych
spotkań**

- Jak wy odebraliście nasze wspólne spotkania i jakie są wasze z nich wrażenia?
- Jakie są zagrożenia płynące ze stosowania HRB (samego lub w połączeniu z PS-T). Co jest jego słabą stroną?
- Czy widzicie w kierunku HRB i podejściu PS-T jakąś wartość lub potencjał? Co waszym zdaniem jest najmocniejszą stroną tego podejścia?
- Czy widzicie możliwość/użyteczność wykorzystania HRB w osobistym lub grupowym studium Biblii?

Na podstawie tego, co mieliśmy okazję zobaczyć w trakcie ćwiczeń na konkretnych tekstach, czego pośrednio dowiedzieliśmy się:

- o autorach tekstów biblijnych (przynajmniej przerobionych fragmentów)?
- o ich oczekiwaniach względem odbiorców ich tekstów?
- o sobie jako czytelnikach Biblii?

Czas na pytania

i małą przerwę – 5 min.

SLAJDY UZUPEŁNIAJĄCE

Czas na mały sprawdzian

Przykład nr D1 – J 1,1-18 (BW)

- (1) Na początku było Słowo, a Słowo było u Boga, a Bogiem było Słowo.
- (2) Ono było na początku u Boga.
- (3) Wszystko przez nie powstało, a bez niego nic nie powstało, co powstało.
- (4) W nim było życie, a życie było światłością ludzi.
- (5) A światłość świeci w ciemności, lecz ciemność jej nie przemogła.
- (6) Wystąpił człowiek, posłany od Boga, który nazywał się Jan.
- (7) Ten przyszedł na świadectwo, aby zaświadczyć o światłości, by wszyscy przezeń uwierzyli.
- (8) Nie był on światłością, lecz miał zaświadczyć o światłości.
- (9) Prawdziwa światłość, która oświeca każdego człowieka, przyszła na świat.
- (10) Na świecie był i świat przezeń powstał, lecz świat go nie poznał.
- (11) Do swej własności przyszedł, ale swoi go nie przyjęli.
- (12) Tym zaś, którzy go przyjęli, dał prawo stać się dziećmi Bożymi, tym, którzy wierzą w imię jego,
- (13) którzy narodzili się nie z krwi ani z cielesnej woli, ani z woli mężczyzny, lecz z Boga.
- (14) A Słowo ciałem się stało i zamieszkało wśród nas, i ujrzeliśmy chwałę jego, chwałę, jaką ma jedyny Syn od Ojca, pełne łaski i prawdy.
- (15) Jan świadczył o nim i głośno wołał: Ten to był, o którym powiedziałem: Ten, który za mną idzie, był przede mną, bo pierwaj był niż ja.
- (16) A z jego pełni myśmy wszyscy wzięli, i to łaskę za łaską.
- (17) Zakon bowiem został nadany przez Mojżesza, łaska zaś i prawda stała się przez Jezusa Chrystusa.
- (18) Boga nikt nigdy nie widział, lecz jednorodzony Bóg, który jest na łonie Ojca, objawił go.

Przykład nr D1 – J 1,1-18 (BW)

- (1) Na początku było Słowo, a Słowo było u Boga, a Bogiem było Słowo.
- (2) Ono było na początku u Boga.
- (3) Wszystko przez nie powstało, a bez niego nic nie powstało, co powstało.
- (4) W nim było życie, a życie było światłością ludzi.
- (5) A światłość świeci w ciemności, lecz ciemność jej nie przemogła.
- (6) Wystąpił człowiek, posłany od Boga, który nazywał się Jan.
- (7) Ten przyszedł na świadectwo, aby zaświadczyć o światłości, by wszyscy przez niego uwierzyli.
- (8) Nie był on światłością, lecz miał zaświadczyć o światłości.
- (9) Prawdziwa światłość, która oświeca każdego człowieka, przyszła na świat.
- (10) Na świecie był i świat przez niego powstał, lecz świat go nie poznał.
- (11) Do swej własności przyszedł, ale swoi go nie przyjęli.
- (12) Tym zaś, którzy go przyjęli, dał prawo stać się dziećmi Bożymi, tym, którzy wierzą w imię jego,
- (13) którzy narodzili się nie z krwi ani z cielesnej woli, ani z woli mężczyzny, lecz z Boga.
- (14) A Słowo ciałem się stało i zamieszkało wśród nas, i ujrzeliśmy chwałę jego, chwałę, jaką ma jedyny Syn od Ojca, pełne łaski i prawdy.
- (15) Jan świadczył o nim i głośno wołał: Ten to był, o którym powiedziałem: Ten, który za mną idzie, był przede mną, bo pierwaj był niż ja.
- (16) A z jego pełni myśmy wszyscy wzięli, i to łaskę za łaską.
- (17) Zakon bowiem został nadany przez Mojżesza, łaska zaś i prawda stała się przez Jezusa Chrystusa.
- (18) Boga nikt nigdy nie widział, lecz jednorodzony Bóg, który jest na łonie Ojca, objawił go.

Szczególna relacja pomiędzy Bogiem i Słowem / jednorodzonym Bogiem

Motyw stwarzania bądź udzielania czegoś przez Słowo

Wystąpienie i zwiastowanie Jana Chrzciciela

Motyw zstąpienia Słowa na ziemię

Reakcja na Słowo: brak przyjęcia / przyjęcie

Przykład nr D1 – J 1,1-18 (BW)

- A** (1) Na początku było Słowo, a Słowo było u Boga, a Bogiem było Słowo. (2) Ono było na początku u Boga.
- B** (3) Wszystko przez nie powstało, a bez niego nic nie powstało, co powstało. (4) W nim było życie, a życie było światłością ludzi. (5) A światłość świeci w ciemności, lecz ciemność jej nie przemogła.
- C** (6) Wystąpił człowiek, posłany od Boga, który nazywał się Jan. (7) Ten przyszedł na świadectwo, aby zaświadczyć o światłości, by wszyscy przezeń uwierzyli. (8) Nie był on światłością, lecz miał zaświadczyć o światłości.
- D** (9) Prawdziwa światłość, która oświeca każdego człowieka, przyszła na świat.
- E** (10) Na świecie był i świat przezeń powstał, lecz świat go nie poznał. (11) Do swej własności przyszedł, ale swoi go nie przyjęli.
- E1** (12) Tym zaś, którzy go przyjęli, dał prawo stać się dziećmi Bożymi, tym, którzy wierzą w imię jego, (13) którzy narodzili się nie z krwi ani z cielesnej woli, ani z woli mężczyzny, lecz z Boga.
- D1** (14) A Słowo ciałem się stało i zamieszkało wśród nas, i ujrzelśmy chwałę jego, chwałę, jaką ma jedyny Syn od Ojca, pełne łaski i prawdy.
- C1** (15) Jan świadczył o nim i głośno wołał: Ten to był, o którym powiedziałem: Ten, który za mną idzie, był przede mną, bo pierwaj był niż ja.
- B1** (16) A z jego pełni myśmy wszyscy wzięli, i to łaskę za łaską. (17) Zakon bowiem /*/ przez Mojżesza /został nadany/, łaska zaś i prawda /*/ przez Jezusa Chrystusa /stała się/.
- A1** (18) Boga nikt nigdy nie widział, lecz jednorodzony Bóg, który jest na łonie Ojca, objawił go.

Przykład nr D1 – J 1,1-18 (BW)

A (1) Na początku było Słowo, a Słowo było u Boga, a Bogiem było Słowo. (2) Ono było na początku u Boga.

B (3) Wszystko przez nie powstało, a bez niego nic nie powstało, co powstało. (4) W nim było życie, a życie było światłością ludzi. (5) A światłość świeci w ciemności, lecz ciemność jej nie przemogła.

C (6) Wystąpił człowiek, posłany od Boga, który nazywał się Jan. (7) Ten przyszedł na świadectwo, aby zaświadczyć o światłości, by wszyscy przezeń uwierzyli. (8) Nie był on światłością, lecz miał zaświadczyć o światłości.

D (9) Prawdziwa światłość, która oświeca każdego człowieka, przyszła na świat.

E (10) Na
własne

a1 (10a) Na świecie był i świat przezeń powstał,
b1 (10b) lecz świat go nie poznał.
a2 (11a) Do swej własności przyszedł,
b2 (11b) ale swoi go nie przyjęli.

Do swej

E1 (12) T
wierzą
mężczy

a1 (12a) Tym zaś, którzy go przyjęli,
b1 (12b) dał prawo stać się dziećmi Bożymi,
a2 (12c) tym, którzy wierzą w imię jego,
b2 (13) którzy narodzili się nie z krwi ani z cielesnej woli,
ani z woli mężczyzny, lecz z Boga.

którzy
ani z woli

D1 (14) A Słowo c
jaką ma jedyny Syn od Ojca, pełne łaski i prawdy.

C1 (15) Jan świadczył o nim i głośno wołał: Ten to był, o którym powiedziałem: Ten, który za mną idzie, był przede mną, bo pierwiej był niż ja.

B1 (16) A z jego pełni myśmy wszyscy wzięli, i to łaskę za łaską. (17) Zakon bowiem /*/ przez Mojżesza /został nadany/, łaska zaś i prawda /*/ przez Jezusa Chrystusa /stała się/.

A1 (18) Boga nikt nigdy nie widział, lecz jednorodzony Bóg, który jest na łonie Ojca, objawił go.

Przykład nr D1 – J 1,1-18 (BW)

A (1) Na początku było Słowo, a Słowo było u Boga, a Bogiem było Słowo. (2) Ono było na początku u Boga.

B a1 (3) Wszystko przez nie powstało, a bez niego nic nie powstało, co powstało.

b1 (4) W nim było życie, a życie było światłością ludzi. (5) A światłość świeci w ciemności, lecz ciemność jej nie przemogła.

C (6) Wystąpił człowiek, posłany od Boga, który nazywał się Jan. (7) Ten przyszedł na świadectwo, aby zaświadczyć o światłości, by wszyscy przezeń uwierzyli. (8) Nie był on światłością, lecz miał zaświadczyć o światłości.

D (9) Prawdziwa światłość, która oświeca każdego człowieka, przyszła na świat.

E a1 (10a) Na świecie był i świat przezeń powstał,

b1 (10b) lecz świat go nie poznał.

a2 (11a) Do swej własności przyszedł,

b2 (11b) ale swoi go nie przyjęli.

E1 a1 (12a) Tym zaś, którzy go przyjęli,

b1 (12b) dał prawo stać się dziećmi Bożymi,

a2 (12c) tym, którzy wierzą w imię jego,

b2 (13) którzy narodzili się nie z krwi ani z cielesnej woli, ani z woli mężczyzny, lecz z Boga.

D1 (14) A Słowo ciałem się stało i zamieszkało wśród nas, i ujrzelśmy chwałę jego, chwałę, jaką ma jedyny Syn od Ojca, pełne łaski i prawdy.

C1 (15) Jan świadczył o nim i głośno wołał: Ten to był, o którym powiedziałem: Ten, który za mną idzie, był przede mną, bo pierwaj był niż ja.

B1 a1 (16) A z jego pełni myśmy wszyscy wzięli, i to łaskę za łaską.

b1 (17) Zakon bowiem /*/ przez Mojżesza /został nadany/, łaska zaś i prawda /*/ przez Jezusa Chrystusa /stała się/.

A1 (18) Boga nikt nigdy nie widział, lecz jednorodzony Bóg, który jest na łonie Ojca, objawił go.

I jak oceniacie swoje nowe możliwości?

J 1,1-18 według innych autorów ...

Źródło: Stanisław Mędała, *Ewangelia według świętego Jana. T. 4, cz. 1. Rozdziały 1-12*, Edycja Świętego Pawła, Częstochowa 2010, s. 249.

BOISMARD

- A** (1) Na początku było Słowo, a Słowo było u Boga, a Bogiem było Słowo. (2) Ono było na początku u Boga.
- B** (3) Wszystko przez nie powstało, a bez niego nic nie powstało, co powstało.
- C** (4) W nim było życie, a życie było światłością ludzi. (5) A światłość świeci w ciemności, lecz ciemność jej nie przemogła.
- D** (6) Wystąpił człowiek, posłany od Boga, który nazywał się Jan. (7) Ten przyszedł na świadectwo, aby zaświadczyć o światłości, by wszyscy przezeń uwierzyli. (8) Nie był on światłością, lecz miał zaświadczyć o światłości.
- E** (9) Prawdziwa światłość, która oświeca każdego człowieka, przyszła na świat. (10) Na świecie był i świat przezeń powstał, lecz świat go nie poznał. (11) Do swej własności przyszedł, ale swoi go nie przyjęli.
- F** (12) Tym zaś, którzy go przyjęli, dał prawo stać się dziećmi Bożymi, tym, którzy wierzą w imię jego, (13) którzy narodzili się nie z krwi ani z cielesnej woli, ani z woli mężczyzny, lecz z Boga.
- E1** (14) A Słowo ciałem się stało i zamieszkało wśród nas, i ujrzeliśmy chwałę jego, chwałę, jaką ma jedyny Syn od Ojca, pełne łaski i prawdy.
- D1** (15) Jan świadczył o nim i głośno wołał: Ten to był, o którym powiedziałem: Ten, który za mną idzie, był przede mną, bo pierwaj był niż ja.
- C1** (16) A z jego pełni myśmy wszyscy wzięli, i to łaskę za łaską.
- B1** (17) Zakon bowiem został nadany przez Mojżesza, łaska zaś i prawda stała się przez Jezusa Chrystusa.
- A1** (18) Boga nikt nigdy nie widział, lecz jednorodzony Bóg, który jest na łonie Ojca, objawił go.

STALEY

- A** (1) Na początku było Słowo, a Słowo było u Boga, a Bogiem było Słowo. (2) Ono było na początku u Boga. (3) Wszystko przez nie powstało, a bez niego nic nie powstało, co powstało. (4) W nim było życie, a życie było światłością ludzi. (5) A światłość świeci w ciemności, lecz ciemność jej nie przemogła.
- B** (6) Wystąpił człowiek, posłany od Boga, który nazywał się Jan. (7) Ten przyszedł na świadectwo, aby zaświadczyć o światłości, by wszyscy przezeń uwierzyli. (8) Nie był on światłością, lecz miał zaświadczyć o światłości.
- C** (9) Prawdziwa światłość, która oświeca każdego człowieka, przyszła na świat. (10) Na świecie był i świat przezeń powstał, lecz świat go nie poznał. (11) Do swej własności przyszedł, ale swoi go nie przyjęli.
- D** (12) Tym zaś, którzy go przyjęli, dał prawo stać się dziećmi Bożymi, tym, którzy wierzą w imię jego, (13) którzy narodzili się nie z krwi ani z cielesnej woli, ani z woli mężczyzny, lecz z Boga.
- C1** (14) A Słowo ciałem się stało i zamieszkało wśród nas, i ujrzeliśmy chwałę jego, chwałę, jaką ma jedyny Syn od Ojca, pełne łaski i prawdy.
- B1** (15) Jan świadczył o nim i głośno wołał: Ten to był, o którym powiedziałem: Ten, który za mną idzie, był przede mną, bo pierwaj był niż ja.
- A1** (16) A z jego pełni myśmy wszyscy wzięli, i to łaskę za łaską. (17) Zakon bowiem został nadany przez Mojżesza, łaska zaś i prawda stała się przez Jezusa Chrystusa. (18) Boga nikt nigdy nie widział, lecz jednorodzony Bóg, który jest na łonie Ojca, objawił go.

J 1,1-18 według innych autorów ...

Źródło: Stanisław Mędała, *Ewangelia według świętego Jana. T. 4, cz. 1. Rozdziały 1-12*, Edycja Świętego Pawła, Częstochowa 2010, s. 249.

MEYNET (struktura przybliżona)

A a (1) Na początku było Słowo, a Słowo było u Boga, a Bogiem było Słowo. (2) Ono było na początku u Boga. (3) Wszystko przez nie powstało, a bez niego nic nie powstało, co powstało. (4) W nim było życie, a życie było światłością ludzi. (5) A światłość świeci w ciemności, lecz ciemność jej nie przemogła.

b (6) Wystąpił człowiek, posłany od Boga, który nazywał się Jan. (7) Ten przyszedł na świadectwo, aby zaświadczyć o światłości, by wszyscy przezeń uwierzyli. (8) Nie był on światłością, lecz miał zaświadczyć o światłości.

a1 (9) Prawdziwa światłość, która oświeca każdego człowieka, przyszła na świat. (10) Na świecie był i świat przezeń powstał, lecz świat go nie poznał. (11) Do swej własności przyszedł, ale swoi go nie przyjęli.

B (12) Tym zaś, którzy go przyjęli, dał prawo stać się dziećmi Bożymi, tym, którzy wierzą w imię jego, (13) którzy narodzili się nie z krwi ani z cielesnej woli, ani z woli mężczyzny, lecz z Boga.

A1 a (14) A Słowo ciałem się stało i zamieszkało wśród nas, i ujrzeliśmy chwałę jego, chwałę, jaką ma jedyny Syn od Ojca, pełne łaski i prawdy.

b (15) Jan świadczył o nim i głośno wołał: Ten to był, o którym powiedziałem: Ten, który za mną idzie, był przede mną, bo pierwaj był niż ja.

a1 (16) A z jego pełni myśmy wszyscy wzięli, i to łaskę za łaską. (17) Zakon bowiem został nadany przez Mojżesza, łaska zaś i prawda stała się przez Jezusa Chrystusa. (18) Boga nikt nigdy nie widział, lecz jednorodzony Bóg, który jest na łonie Ojca, objawił go.

de la POTTERIE (struktura równoległa → spiralny układ idei)

A1 (1) Na początku było Słowo, a Słowo było u Boga, a Bogiem było Słowo. (2) Ono było na początku u Boga.

B1 (3) Wszystko przez nie powstało, a bez niego nic nie powstało, co powstało.

C1 (4) W nim było życie, a życie było światłością ludzi. (5) A światłość świeci w ciemności, lecz ciemność jej nie przemogła.

A2 (6) Wystąpił człowiek, posłany od Boga, który nazywał się Jan. (7) Ten przyszedł na świadectwo, aby zaświadczyć o światłości, by wszyscy przezeń uwierzyli. (8) Nie był on światłością, lecz miał zaświadczyć o światłości.

B2 (9) Prawdziwa światłość, która oświeca każdego człowieka, przyszła na świat. (10) Na świecie był i świat przezeń powstał, lecz świat go nie poznał. (11) Do swej własności przyszedł, ale swoi go nie przyjęli.

C2 (12) Tym zaś, którzy go przyjęli, dał prawo stać się dziećmi Bożymi, tym, którzy wierzą w imię jego, (13) którzy narodzili się nie z krwi ani z cielesnej woli, ani z woli mężczyzny, lecz z Boga. (14) A Słowo ciałem się stało i zamieszkało wśród nas, i ujrzeliśmy chwałę jego, chwałę, jaką ma jedyny Syn od Ojca, pełne łaski i prawdy.

A3 (15) Jan świadczył o nim i głośno wołał: Ten to był, o którym powiedziałem: Ten, który za mną idzie, był przede mną, bo pierwaj był niż ja.

B3 (16) A z jego pełni myśmy wszyscy wzięli, i to łaskę za łaską. (17) Zakon bowiem został nadany przez Mojżesza, łaska zaś i prawda stała się przez Jezusa Chrystusa.

C3 (18) Boga nikt nigdy nie widział, lecz jednorodzony Bóg, który jest na łonie Ojca, objawił go.